

Homework #20

Завдання 3186.

Знайти границю

$$L = \lim_{x,y \rightarrow \infty} \frac{x^2 + y^2}{x^4 + y^4}$$

Розв'язок. Перейдемо до полярних координат, тобто

$$x = r \cos \theta, y = r \sin \theta$$

Тому наша границя перетворюється на

$$L = \lim_{r \rightarrow \infty} \frac{r^2}{r^4(\cos^4 \theta + \sin^4 \theta)} = \lim_{r \rightarrow \infty} \frac{1}{r^2(\cos^4 \theta + \sin^4 \theta)}$$

Оскільки $\cos^4 \theta + \sin^4 \theta > 0 \forall \theta \in \mathbb{R}$, то можемо винести цей вираз і отримати

$$L = \frac{1}{\cos^4 \theta + \sin^4 \theta} \lim_{r \rightarrow \infty} \frac{1}{r^2} = 0$$

Завдання 3187.

Знайти

$$L = \lim_{x \rightarrow 0, y \rightarrow a} \frac{\sin xy}{x}$$

Розв'язок. Інтуїтивно розуміємо, що відповідь — це a , бо обидві послідовні границі:

$$\begin{aligned} L_1 &= \lim_{x \rightarrow 0} \lim_{y \rightarrow a} \frac{\sin xy}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin ax}{x} = a \\ L_2 &= \lim_{y \rightarrow a} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin xy}{x} = \lim_{y \rightarrow a} y = a \end{aligned}$$

Проте рівність $L_1 = L_2 = a$ не доводить, що і $L = a$. Тому пропонується довести наступний факт за означенням:

$$\lim_{\mathbf{x} \rightarrow (0,a)} \frac{\sin xy}{x} = a$$

Якщо позначимо $\mathbf{x}_0 = (0, a)$, то нам потрібно довести:

$$(\forall \varepsilon > 0)(\exists \delta > 0)(\forall \mathbf{x} : 0 < d(\mathbf{x}, \mathbf{a}) < \delta) \left\{ \left| \frac{\sin xy}{x} - a \right| < \varepsilon \right\}$$

Візьмемо метричний простір $(\mathbb{R}^2, d)$, де $d(\mathbf{x}, \mathbf{y}) = \max_{1 \leq j \leq m} |x_j - y_j|$. Тоді якщо ми це доведемо для цього простору, то це буде і справедливим за теоремою і до простору $(\mathbb{R}^2, \rho)$.

В такому разі, маємо умову

$$(\forall \varepsilon > 0)(\exists \delta > 0)(\forall x, y : 0 < |x| < \delta, 0 < |y - a| < \delta) \left\{ \left| \frac{\sin xy}{x} - a \right| < \varepsilon \right\}$$

Помітимо, що:

$$\left| \frac{\sin xy}{x} - a \right| \leq \left| \frac{\sin xy}{x} \right| + |a| \leq \left| \frac{xy}{x} \right| + |a| = |y| + |a|$$

Оскільки $|y - a| < \delta$ та $|y - a| \geq |y| - |a|$, маємо $|y| - |a| \leq |y - a| < \delta$ і тому $|y| < |a| + \delta$. Звідси випливає

$$\left| \frac{\sin xy}{x} - a \right| \leq |y| + |a| < (2|a| + \delta =: \varepsilon)$$

Тому якщо ми оберемо $\delta = \max\{\varepsilon - 2|a|, 0\}$, то умова з границею буде виконуватись.

Завдання 3214.

$$\begin{aligned} u'_x &= y + \frac{1}{y}, \quad u''_x = 0 \\ u'_y &= x - \frac{x}{y^2}, \quad u''_y = \frac{2x}{y^3}, \quad u''_{xy} = 1 - \frac{1}{y^2} \end{aligned}$$

Завдання 3219.

$$u'_x = \frac{2x}{y \cos^2 \frac{x^2}{y}} = \frac{2x}{y} \sec^2 \frac{x^2}{y}$$

$$u''_x = \frac{2y \cos^2 \frac{x^2}{y} - 2xy \cdot 2 \cos \frac{x^2}{y} (-\sin \frac{x^2}{y}) \frac{2x}{y}}{y^2 \cos^4 \frac{x^2}{y}} = 2 \cdot \frac{\cos \frac{x^2}{y} + 4 \frac{x^2}{y} \sin \frac{x^2}{y}}{y \cos^3 \frac{x^2}{y}}$$

$$u'_y = -\frac{x^2}{y^2} \sec^2 \frac{x^2}{y}$$

$$u''_y = \frac{2x^3}{y^3} \sec^2 \frac{x^2}{y} + \frac{2x^4}{y^4} \sin \frac{x^2}{y} \sec^3 \frac{x^2}{y}$$

$$u'_{xy} = -\frac{2x}{y^2} \sec^2 \frac{x^2}{y} - \frac{4x^3}{y^3} \sin \frac{x^2}{y} \sec^3 \frac{x^2}{y}$$

Завдання 3220.

$$u'_x = yx^{y-1}, \quad u''_x = y(y-1)x^{y-2}$$

$$u'_y = x^y \ln x, \quad u''_y = x^y \ln^2 x$$

$$u''_{xy} = yx^{y-1} \ln x + x^{y-1} = x^{y-1}(1 + y \ln x)$$

Завдання 3221.

$$u'_x = \frac{1}{x + y^2}, \quad u''_x = -\frac{1}{(x + y^2)^2}$$

$$u'_y = \frac{2y}{x + y^2}, \quad u''_y = \frac{2(x + y^2) - 2y \cdot 2y}{(x + y^2)^2} = \frac{2(x - y^2)}{(x + y^2)^2}$$

$$u''_{xy} = -\frac{2y}{(x + y^2)^2}$$

Завдання 3230.

$$f(x, y) = \begin{cases} xy \frac{x^2 - y^2}{x^2 + y^2}, & x^2 + y^2 \neq 0 \\ 0, & x = y = 0 \end{cases}$$

Показати, що $f''_{xy} \neq f''_{yx}$.

Розв'язок.

$$f''_{xy}(0,0) = \frac{\partial}{\partial y}(f'_x(0,y))\Big|_{y=0}$$

За означенням

$$f'_x(0,y) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(h,y) - f(0,y)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{hy(h^2 - y^2)}{h(h^2 + y^2)} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{h^2y - y^3}{h^2 + y^2} = -y$$

Тому $\partial f'_x(0,y)/\partial y = -1$. Тепер знайдемо

$$f''_{yx} = \frac{\partial}{\partial x}(f'_y(x,0))\Big|_x$$

Знову ж таки за означенням

$$f'_y(x,0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x,h) - f(x,0)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{x(x^2 - h^2)}{x^2 + h^2} = x$$

Тому $\partial f'_y(x,0)/\partial x = 1$. Бачимо, що $f''_{xy} \neq f''_{yx}$.